Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

31. svibnja 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Intelektualno vlasništvo – Autorsko pravo i srodna prava – Direktiva 2001/29/EZ – Članak 3. stavak 1. – Direktiva 2006/115/EZ – Članak 8. stavak 2. – Pojam ‚priopćavanja javnosti' – Postavljanje televizijskih uređaja od strane voditelja centra za rehabilitaciju, čime pacijentima omogućuje gledanje televizijskih sadržaja"

U predmetu C-117/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Landgericht Köln (Regionalni sud u Kölnu, Njemačka), odlukom od 20. veljače 2015., koju je Sud zaprimio 9. ožujka 2015., u postupku

Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH

protiv

Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (GEMA)

uz sudjelovanje:

Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL),

SUD (veliko vijeće)

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, D. Šváby i C. Lycourgos, predsjednici vijeća, A. Rosas, E. Juhász, A. Borg Barthet, J. Malenovský (izvjestitelj), M. Berger, A. Prechal, i M. Vilaras, suci,

nezavisni odvjetnik: Y. Bot,

tajnik: K. Malacek, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 19. siječnja 2016.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH, S. Dreismann i D. Herfs, *Rechtsanwälte*,

— za Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte eV (GEMA), C. von Köckritz, I. Brinker, N. Lutzhöft i T. Holzmüller, *Rechtsanwälte*,

* * Jezik postupka: njemački

— za Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL), U. Karpenstein i M. Kottmann, *Rechtsanwälte*,

— za njemačku vladu, T. Henze i J. Kemper, u svojstvu agenata,

— za francusku vladu, par G. de Bergues, D. Colas i D. Segoin, u svojstvu agenata,

— za mađarsku vladu, G. Szima, M. Z. Fehér i M. Bóra, u svojstvu agenata,

— za Europsku komisiju, J. Samnadda i T. Scharf, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 23. veljače 2016.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog prava i srodnih prava u informacijskom društvu (SL 2001., L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.) i članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o pravu iznajmljivanja i pravu posudbe te o određenima autorskom pravu srodnim pravima u području intelektualnog vlasništva (SL 2006., L 376, str. 28.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 218.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Reha Training Gesellschaft für Sport- und Unfallrehabilitation mbH (u daljnjem tekstu: Reha Training), voditelja centra za rehabilitaciju, i Gesellschaft für musikalische Aufführungs- und mechanische Vervielfältigungsrechte (u daljnjem tekstu: GEMA), društva koje je u Njemačkoj nadležno za kolektivno ostvarenje autorskih prava s područja glazbe, u vezi s odbijanjem Reha Traininga da potonjem plati naknadu za autorska i srodna prava za korištenje zaštićenih djela u prostorijama tog društva.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2001/29

3 Uvodne izjave 9., 10., 20. i 23. Direktive 2001/29 glase kako slijedi:

„(9) Svako usklađivanje autorskog prava i srodnih prava mora se temeljiti na visokoj razini zaštite, budući da su takva prava ključna za intelektualno stvaralaštvo. Njihova zaštita pomaže u održavanju i razvoju kreativnosti u interesu autora, umjetnika izvođača, producenata, potrošača, kulture, industrije i javnosti u cjelini. Intelektualno vlasništvo je stoga priznato kao sastavni dio vlasništva.

(10) Ako autori ili umjetnici izvođači namjeravaju nastaviti svoj kreativan i umjetnički rad, moraju dobiti odgovarajuću naknadu za korištenje svojega djela, kao što to moraju dobiti i producenti kako bi bili u mogućnosti financirati to djelo. Ulaganje potrebno za proizvodnju proizvoda kao

što su fonogrami, filmovi ili multimedijalni proizvodi, i usluga kao što su usluge ‚na zahtjev', značajno je. Odgovarajuća pravna zaštita prava intelektualnog vlasništva nužna je za jamčenje postojanja takve naknade i pruža mogućnost zadovoljavajućeg povrata tog ulaganja.

[...]

(20) Ova Direktiva se temelji na načelima i pravilima već utvrđenima Direktivama koje su trenutačno na snazi u tom području, a posebno [Direktivom Vijeća 92/100/EEZ od 19. studenoga 1992. o pravu iznajmljivanja i pravu posudbe i određenim pravima srodnim autorskom pravu u području intelektualnog vlasništva (SL 1992., L 346, str. 61.), kako je izmijenjena Direktivom Vijeća 93/98/EEZ od 29. listopada 1993. (SL 1993., L 290, 24. 11. 1993., str. 9.]. Ona razvija ta načela i pravila i stavlja ih u kontekst informacijskog društva. Odredbe ove Direktive ne dovode u pitanje odredbe tih direktiva, osim ako je ovom Direktivom drukčije određeno.

[...]

(23) Ovom Direktivom trebalo bi se dodatno uskladiti pravo autora na priopćavanje javnosti. To bi se pravo trebalo tumačiti u širem smislu tako kao da ono obuhvaća svako priopćavanje javnosti koja nije prisutna na mjestu na kojem se priopćavanje obavlja. To pravo trebalo bi obuhvaćati svaki takav prijenos ili reemitiranje djela za javnosti putem žice ili bežičnim putem, uključujući radiodifuzijsko emitiranje. To pravo ne bi trebalo obuhvaćati nikakve druge radnje."

4 Člankom 3. stavkom 1. te direktive je predviđeno:

„Države članice moraju predvidjeti autorima isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za svako priopćavanje njihovih djela javnosti, žicom ili bežičnim putem, uključujući stavljanje njihovih djela na raspolaganje javnosti tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu."

5 Člankom 12. stavkom 2. navedene direktive propisano je:

„Zaštita prava srodnih autorskom pravu prema ovoj Direktivi ostavlja netaknutom i ni na koji način ne utječe na zaštitu autorskog prava."

Direktiva 2006/115

6 Uvodna izjava 3. Direktive 2006/115 glasi:

„Sukladno tome, može se smatrati da je odgovarajuća zaštita autorskih djela i predmeta srodnih prava pravom iznajmljivanja i pravom posudbe, kao i zaštita predmeta srodnih prava pravom fiksiranja, pravom distribucije, pravom radiodifuzijskog emitiranja i pravom priopćavanja javnosti, od temeljnog značaja za gospodarski i kulturni razvoj Zajednice."

7 Člankom 8. stavkom 2. te direktive je predviđeno:

„Države članice moraju predvidjeti pravo kojim će se osigurati plaćanje jedinstvene primjerene naknade od strane korisnika, ako se fonogram, izdan u komercijalne svrhe ili umnoženi primjerak takva fonograma koristi za bežično radiodifuzijsko emitiranje ili za bilo kakvo priopćavanje javnosti, te raspodjelu takve naknade između odnosnih umjetnika izvođača i proizvođača fonograma. Države članice mogu, u slučaju nepostojanja sporazuma između umjetnika izvođača i proizvođača fonograma, utvrditi uvjete u vezi s raspodjelom takve naknade."

8 Direktivom 2006/115 kodificirana je i stavljena izvan snage Direktiva 92/100, kako je izmijenjena Direktivom 93/98. Sadržaj članka 8. Direktive 2006/115 je u cijelosti ostao istovjetan sadržaju članka 8. direktive koja je stavljena izvan snage.

Njemačko pravo

9 Člankom 15. stavkom 2. Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz (Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima) od 9. rujna 1965. (BGBl. 1965 I, str. 1273.), u svojoj verziji primjenjivoj na datum činjenica iz glavnog postupka, predviđeno je:

„Autor ima još i isključivo pravo priopćavanja svojeg djela javnosti u nematerijalnom obliku (pravo priopćavanja javnosti). Pravo priopćavanja javnosti obuhvaća osobito:

1. pravo prikazivanja, izvođenja i ponovnog prikazivanja (članak 19.);

2. pravo stavljanja na raspolaganje javnosti (članak 19.a);

3. pravo radiodifuzijskog emitiranja (članak 20.);

4. pravo priopćavanja putem vizualnih i zvučnih medija (članak 21.);

5. pravo priopćavanja radiodifuzijskog emitiranja i njegova stavljanja na raspolaganje javnosti (članak 22.).”

10 Sukladno članku 15. stavku 3. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima:

„Priopćavanje je javno kad je namijenjeno većem broju članova javnosti. Javnost čine sve osobe koje nisu povezane osobnim odnosima s osobom koja ocjenjuje djelo ili s drugim osobama koje primaju djelo ili mu mogu pristupiti u nematerijalnom obliku.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

11 Centar za rehabilitaciju kojim upravlja Reha Training omogućuje osobama koje su žrtve nesreće da u njegovim prostorijama budu podvrgnute postoperativnom tretmanu kako bi im se omogućila rehabilitacija.

12 Te prostorije obuhvaćaju dvije čekaonice i prostoriju za vježbu u kojima je Reha Training, u razdoblju od lipnja 2012. do lipnja 2013., putem tamo postavljenih televizijskih prijamnika omogućio svojim pacijentima gledanje televizijskog sadržaja. Taj su sadržaj stoga mogle gledati osobe koje su se nalazile u centru za rehabilitaciju radi tretmana.

13 Reha Training nije nikada zatražio od GEMA-e odobrenje za stavljanje na raspolaganje navedenog sadržaja. GEMA smatra da takvo stavljanje na raspolaganje televizijskog sadržaja predstavlja radnju priopćavanja javnosti djela koja su uključena u registar kojim ona upravlja. Slijedom toga, GEMA je zatražila plaćanje iznosa za koje je procijenila da ih to društvo duguje s osnove naknada za razdoblje od lipnja 2012. do lipnja 2013. na temelju važećih tarifa te je, nakon što nije uspjela ishoditi naplatu, zatražila od Amtsgerichta Köln (Okružni sud u Kölnu) da naloži Reha Trainingu naknadu štete koja odgovara tim iznosima.

14 Budući da je Amtsgericht Köln (Okružni sud u Kölnu) prihvatio taj zahtjev, Reha Training je pokrenuo postupak pred sudom koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku Landgerichtu Köln (Regionalni sud u Kölnu) podnošenjem žalbe protiv te odluke.

15 Sud koji je uputio zahtjev smatra, na temelju kriterija koji su razrađeni u sudskoj praksi Suda koja se odnosi na tumačenje Direktive 2001/29, da stavljanje na raspolaganje televizijskih sadržaja koje je izvršio Reha Training predstavlja priopćavanje javnosti. Taj sud, osim toga, smatra da se ti isti kriteriji trebaju primijeniti za utvrđenje radi li se o „priopćavanju javnosti" u smislu članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115, ali da presuda od 15. ožujka 2012., SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), priječi donošenje takve odluke.

16 Naime, u toj je presudi Sud naveo da se pacijenti stomatološke ordinacije ne mogu kvalificirati kao „osobe općenito". U ovom slučaju, budući da samo pacijenti Reha Traininga imaju načelno pristup tretmanima koje on pruža, ti se pacijenti ne mogu kvalificirati kao „osobe općenito", već samo kao „privatna skupina".

17 U svojoj presudi od 15. ožujka 2012., SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), Sud je također ocijenio da je broj pacijenata stomatološke ordinacije zanemariv odnosno beznačajan s obzirom na to da je kategorija koju čine osobe koje se istovremeno nalaze u toj ordinaciji općenito vrlo malena. Čini se da je kategorija osoba koju čine pacijenti Reha Traininga također ograničena.

18 Štoviše, u toj je presudi Sud presudio da redovni pacijenti stomatološke ordinacije nisu raspoloženi tamo slušati muziku jer je slušaju nasumično i ne mogu je sami birati. U ovom su slučaju pacijenti Reha Traininga koji se nalaze u čekaonicama i prostoriji za vježbu također gledali i televizijske sadržaje neovisno o svojim željama i izboru.

19 U tim je okolnostima Landgericht Köln (Regionalni sud u Kölnu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Ocjenjuje li se pitanje postoji li priopćavanje javnosti u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 i/ili u smislu članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115 uvijek prema istim kriterijima, naime da:

— korisnik, potpuno svjestan posljedica svojeg ponašanja, djeluje kako bi trećim osobama omogućio pristup zaštićenom djelu koji one bez njegova djelovanja ne bi imale;

— ‚javnost' znači neodređen broj mogućih primatelja usluge i usto se mora sastojati od prilično velikog broja osoba, pri čemu neodređenost postoji ako je riječ o ‚osobama općenito', dakle ne o osobama koje pripadaju privatnoj skupini, a pod ‚prilično velikim brojem osoba' misli se na to da se mora prijeći određeni minimalni prag i da prema tome premali ili posve neznatan broj uključenih osoba ne ispunjava taj kriterij. U tom kontekstu nije relevantan samo broj osoba koje imaju istodobno pristup istom djelu, već i broj osoba koje će naknadno imati pristup tom djelu;

— je riječ o novoj javnosti kojoj se priopćava djelo, dakle o javnosti koju autor djela nije uzeo u obzir kad je odobrio njegovo korištenje priopćavanjem javnosti, osim ako se naknadno priopćavanje obavlja posebnim tehničkim postupkom koji se razlikuje od postupka izvornog priopćavanja; i

— nije nevažno služi li to korištenje stjecanju dobiti i da je usto javnost za to priopćavanje prijemčiva, tj. do nje se ne ‚dopire' samo slučajno, pri čemu to nije nužna pretpostavka za priopćavanje javnosti?

2. Treba li u slučajevima poput onoga iz glavnog postupka, u kojima operater rehabilitacijskog centra u prostorijama tog centra postavi televizijske prijamnike na koje šalje signal za prijenos i tako omogućuje prikazivanje televizijskih programa, odlučiti o pitanju postoji li ‚priopćavanje javnosti' u skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive 2001/29 ili člankom 8. stavkom 2. Direktive 2006/115 kada se omogućavanjem prikazivanja programa krše autorska i srodna prava velikog broja uključenih osoba, osobito skladatelja, tekstopisaca i glazbenih nakladnika, ali i umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i autora tekstova kao i njihovih nakladnika?

3. Je li u slučajevima poput onoga u glavnom postupku, u kojima voditelj centra za rehabilitaciju u prostorijama tog centra postavi televizijske uređaje na koje šalje signal za prijenos i tako omogućuje svojim pacijentima gledanje televizijskih sadržaja, riječ o ‚priopćavanju javnosti' u skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive 2001/29 ili s člankom 8. stavkom 2. Direktive 2006/115?

4. U slučaju potvrdnog odgovora da u slučajevima poput onoga u glavnom postupku u tom smislu postoji priopćavanje javnosti: ustraje li Sud na svojoj sudskoj praksi da u slučajevima priopćavanja zaštićenih fonograma u okviru radiodifuzijskog emitiranja pacijentima u stomatološkoj ordinaciji [vidjeti presudu od 15. ožujka 2012., SCE, C-135/10, EU:C:2012:140)] ili sličnim ustanovama nije riječ o priopćavanju javnosti?"

20 Dopisom upućenim Sudu 17. travnja 2015. sud koji je uputio zahtjev izvijestio je da je društvu Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL) dopušteno sudjelovanje u glavnom postupku.

21 Francuska je vlada zatražila na temelju članka 16. trećeg stavka Statuta Suda Europske unije da Sud zasjeda u velikom vijeću.

O prethodnim pitanjima

22 Svojim trima pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita, s jedne strane, treba li, u predmetu poput onoga u glavnom postupku, u okviru kojega je istaknuto da emitiranje televizijskog sadržaja putem televizijskih uređaja koje je voditelj centra za rehabilitaciju postavio u svojim poslovnim prostorijama krši autorska i srodna prava velikog broja uključenih osoba, osobito skladatelja, tekstopisaca i glazbenih nakladnika, ali i umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i autora tekstova kao i njihovih nakladnika, ocijeniti predstavlja li takva situacija „priopćavanje javnosti" u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 kao i članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115 ili samo jedne od tih odredbi i, s druge strane, treba li okolnost postoji li takvo priopćavanje utvrditi na temelju istih kriterija. Taj sud nadalje želi znati predstavlja li takvo emitiranje „radnju priopćavanja javnosti" u smislu jedne i/ili druge navedene odredbe.

23 U tom pogledu, valja podsjetiti da iz članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 proizlazi da države članice moraju osigurati autorima isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za svako priopćavanje njihovih djela javnosti, žicom ili bežičnim putem, uključujući stavljanje njihovih djela na raspolaganje javnosti tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu.

24 Nadalje, na temelju članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115, zakonodavstvom država članica mora se osigurati, s jedne strane, da korisnik plaća jedinstvenu primjerenu naknadu ako se fonogram, objavljen u komercijalne svrhe ili umnoženi primjerak takva fonograma, koristi za bežično radiodifuzijsko emitiranje ili za bilo kakvo priopćavanje javnosti i, s druge strane, da se takva naknada raspodijeli između relevantnih izvođača i proizvođača fonograma.

25 U tom pogledu valja najprije navesti da se u uvodnoj izjavi 20. Direktive 2001/29 osobito navodi da se odredbe te direktive moraju primijeniti načelno tako da ne utječu na odredbe Direktive 92/100, kako je izmijenjena Direktivom 93/98, koja je kodificirana i stavljena izvan snage Direktivom 2006/115, osim ako je Direktivom 2001/29 drukčije određeno (vidjeti u tom smislu presudu od 9. veljače 2012. Luksan, C-277/10, EU:C:2012:65, t. 43. i navedenu sudsku praksu).

26 Međutim, nijednom odredbom Direktive 2001/29 nije propisano da se može odstupiti od načela sadržanih u članku 8. stavku 2. Direktive 2006/115.

27 Iz toga slijedi da se primjena članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 mora izvršiti tako da ne utječe na primjenu članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115.

28 Nadalje, imajući u vidu zahtjeve jedinstvenosti i usklađenosti pravnog sustava Unije, pojmovi koji se koriste u Direktivi 2001/29 i Direktivi 2006/115 moraju imati isto značenje, osim ako zakonodavac Unije nije izrazio, u točno određenom zakonodavnom kontekstu, drukčiju namjeru (vidjeti u tom smislu presudu od 4. listopada 2011., Football Association Premier League i dr., C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631, t. 188.).

29 Točno je da iz usporedbe članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 i članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115 proizlazi da se pojam „priopćavanja javnosti" koji je sadržan u tim odredbama koristi u različitim kontekstima i teži postizanju ciljeva koji su, dakako, slični, ali su djelomično različiti (vidjeti u tom smislu presudu od 15. ožujka 2012., SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, t. 74.).

30 Naime, na temelju članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29, autori imaju pravo koje je preventivne naravi i koje im omogućuje da stanu između eventualnih korisnika njihova djela i radnji priopćavanja javnosti koje bi ti korisnici mogli izvršiti, a sve kako bi to mogli zabraniti. S druge strane, umjetnici izvođači i proizvođači fonograma imaju, na temelju članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115, pravo koje je kompenzatorne naravi i na koje se ne mogu pozvati prije nego što je fonogram objavljen u komercijalne svrhe ili prije negoli je umnoženi primjerak takva fonograma korišten za priopćavanje javnosti od strane korisnika (vidjeti u tom smislu presudu od 15. ožujka 2012., SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, t. 75.).

31 Stoga ništa ne ukazuje na tvrdnju da je zakonodavac Unije želio dati pojmu „priopćavanja javnosti" različito značenje u kontekstu Direktive 2001/29 i Direktive 2006/115.

32 Naime, kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u točki 34. svojeg mišljenja, različita narav prava zaštićenih u okviru tih direktiva ne može prikriti činjenicu da, sukladno njihovu sadržaju, ta prava imaju isti povod, a to je priopćavanje javnosti zaštićenih djela.

33 Iz navedenog proizlazi da u predmetu poput onog u glavnom postupku, u kojem se raspravlja o emitiranju televizijskog sadržaja za koje je istaknuto da se njime krše ne samo autorska prava već također i prava umjetnika izvođača ili proizvođača fonograma, valja primijeniti članak 3. stavak 1. Direktive 2001/29 kao i članak 8. stavak 2. Direktive 206/115, s time da se pojmu „priopćavanja javnosti", koji je sadržan u dvjema odredbama, daje isto značenje.

34 Taj pojam valja stoga ocijeniti na temelju istih kriterija kako bi se u odnosu na primjenjivu odredbu osobito izbjegla proturječna tumačenja koja su međusobno nespojiva.

35 U tom je pogledu Sud već presudio da kako bi se utvrdilo postojanje priopćavanja javnosti treba imati u vidu više međusobno dopunjujućih kriterija koji nisu samostalni ni nezavisni jedan od drugog. Budući da se ti kriteriji mogu naći u različitim konkretnim situacijama u vrlo različitom opsegu, valja ih primijeniti i pojedinačno i u njihovoj međusobnoj interakciji (vidjeti u tom smislu presudu od 15. ožujka 2012., Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141, t. 30. i navedenu sudsku praksu).

36 Iz toga nadalje slijedi da pojam „priopćavanja javnosti" treba shvatiti u širokom smislu, kao što to izričito navodi uvodna izjava 23. Direktive 2001/29 (vidjeti u tom smislu presudu od 7. ožujka 2013., ITV Broadcasting i dr., C-607/11, EU:C:2013:147, t. 20. i navedenu sudsku praksu).

37 Sud je, osim toga, već presudio da pojam „priopćavanja javnosti" ujedinjuje dva kumulativna elementa, točnije „radnju priopćavanja" nekog djela i priopćavanje tog djela određenoj „javnosti" (vidjeti, u tom smislu, presudu od 19. studenoga 2015., SBS Belgium, C-325/14, EU:C:2015:764, t. 15. i navedenu sudsku praksu).

38 Nakon navedenog pojašnjenja, u odnosu na pojam „radnje priopćavanja”, valja kao prvo naglasiti da on obuhvaća svaki prijenos zaštićenih djela, neovisno o korištenom tehničkom sredstvu ili postupku (vidjeti u tom smislu presudu od 19. studenoga 2015., SBS Belgium, C-325/14, EU:C:2015:764, t. 16. i navedenu sudsku praksu).

39 Nadalje, svako emitiranje ili reemitiranje nekog djela korištenjem posebnog tehničkog sredstva mora načelno odobriti autor predmetnog djela (presuda od 19. studenoga 2015., SBS Belgium, C-325/14, EU:C:2015:764, t. 17. i navedena sudska praksa).

40 Kao drugo, kako bi se primijenio pojam „priopćavanje javnosti” u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29, također je potrebno, kao što je to navedeno u točki 37. ove presude, da su zaštićena djela stvarno priopćena „javnosti”.

41 U tom pogledu iz sudske prakse Suda, kao prvo, proizlazi da pojam „javnosti” obuhvaća neograničen broj potencijalnih adresata te usto podrazumijeva znatan broj osoba (vidjeti u tom smislu presude od 7. prosinca 2006., SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, t. 37. i 38. i navedenu sudsku praksu).

42 S jedne strane, u odnosu na „neograničenost” javnosti, Sud je već presudio da se radi o tome da se djelo učini dostupnim svim prikladnim sredstvima „osobama općenito”, kao suprotnost osobama za koje se smatra da pripadaju privatnoj skupini (vidjeti u tom smislu presudu od 15. ožujka 2012., SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, t. 85.).

43 S druge strane, u odnosu na izraz „znatan broj osoba”, Sud je objasnio da takav broj podrazumijeva „određeni minimalni prag”, što ga je navelo da isključi iz kvalifikacije „javnosti” vrlo mali odnosno neznatan broj osoba (vidjeti u tom smislu presudu od 15. ožujka 2012., SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, t. 86.).

44 Kako bi se ocijenio broj tih adresata, treba uzeti u obzir kumulativan učinak koji proizlazi iz stavljanja djelâ na raspolaganje mogućim adresatima (vidjeti u tom smislu presudu od 7. prosinca 2006., SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, t. 39.). Vrlo je važno znati koliko osoba ima pristup istom djelu istodobno i uzastopno (vidjeti u tom smislu presudu od 15. ožujka 2012., Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141, t. 35.).

45 Kao drugo, Sud je naveo da, kako bi bilo obuhvaćeno pojmom „priopćavanja javnosti” radiodifuzirano djelo treba biti preneseno „novoj javnosti”, tj. onoj javnosti koju autori zaštićenih djela nisu uzeli u obzir kad su dopustili njihovo korištenje izvornim priopćavanjem javnosti (vidjeti u tom smislu presudu od 7. prosinca 2006., SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, t. 40. i 42., kao i od 4. listopada 2011., Football Association Premier League i dr., C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631, t. 197.).

46 U tom je kontekstu Sud posebno istaknuo nezaobilaznu ulogu korisnika. Naime, Sud je presudio da je potrebno, kako bi postojalo priopćavanje javnosti, da taj korisnik, s punim poznavanjem posljedica svojeg ponašanja, daje pristup radiodifuzijskom sadržaju koji sadržava zaštićeno djelo dodatnoj javnosti te da je razvidno da, kad ne bi bilo takvog djelovanja, osobe koje sačinjavaju „novu” javnost, čak i da se nalaze unutar područja pokrivenosti navedenog emitiranja, ne bi načelno mogle uživati emitirano djelo (vidjeti u tom smislu presude od 7. prosinca 2006., SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, t. 42., i od 4. listopada 2011., Football Association Premier League i dr., C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631, t. 195.).

47 Sud je tako već presudio da je voditelji kafe-restorana, hotela ili termalnog lječilišta jedan od takvih korisnika te da vrši radnju priopćavanja kad namjerno prenosi zaštićena djela, svjesno odašiljući signal televizijskim ili radijskim prijamnicima koji su postavljeni u njihovim poslovnim prostorijama (vidjeti u tom smislu presude od 7. prosinca 2006., SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, t. 42. i 47.; od 4. listopada 2011., Football Association Premier League i dr., C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631, t. 196.; i od 27. veljače 2014., OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, t. 26.).

48 Tako se pretpostavlja da javnost kojoj se u tim prostorijama djelo priopćava nije „zahvaćena” slučajno, nego da su voditelji tih subjekata na nju ciljali (vidjeti u tom smislu presudu od 15. ožujka 2012., SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, t. 91.).

49 Valja nadalje naglasiti da iako lukrativna narav emitiranja zaštićenog djela javnosti nije, dakako, presudna za kvalifikaciju takvog emitiranja kao „priopćavanja javnosti” (vidjeti u tom smislu presudu od 7. ožujka 2013., ITV Broadcasting i dr., C-607/11, EU:C:2013:147, t. 43.), ona je ipak relevantna (vidjeti u tom smislu presudu od 4. listopada 2011., Football Association Premier League i dr., C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631, t. 204. i navedenu sudsku praksu), osobito za potrebe utvrđenja eventualne naknade koju valja zbog tog emitiranja platiti.

50 U potonjem kontekstu „prijemčivost” javnosti može biti od značaja, što je Sud presudio u točki 91. svoje presude od 15. ožujka 2012., SCF (C-135/10, EU:C:2012:140), u kojoj je istovremeno odgovorio na pitanje o postojanju priopćavanja javnosti, s jedne strane, i o pravu na naknadu s osnove takvog priopćavanja, s druge strane.

51 Sud je također presudio da emitiranje zaštićenih djela ima lukrativnu narav kada korisnik može od njega imati ekonomsku korist koja je povezana s atraktivnošću i, slijedom toga, s većim posjećivanjem prostora u kojemu se vrši takvo emitiranje (vidjeti u tom smislu presudu od 4. listopada 2011., Football Association Premier League i dr., C-403/08 i C-429/08, EU:C:2011:631, t. 205. i 206.).

52 S druge strane, u odnosu na emitiranje fonograma u stomatološkoj ordinaciji, Sud je smatrao da to nije slučaj, s obzirom na to da pacijenti stomatološke ordinacije u pravilu ne pridaju nikakvu važnost takvom emitiranju, tako da ono nije takve naravi da povećava atraktivnost i, slijedom toga, posjećivanje te ordinacije (vidjeti u tom smislu presudu od 15. ožujka 2012., SCF, C135/10, EU:C:2012:140, t. 97. i 98.).

53 U skladu s različitim kriterijima uspostavljenima sudskom praksom Suda, valja provjeriti može li se emitiranje televizijskog sadržaja, poput onog u glavnom postupku, kvalificirati kao „priopćavanje javnosti” u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 i članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115.

54 U tom pogledu, kao prvo, kao što je to već navedeno u točki 47. ove presude, Sud je već presudio da voditelji kafe-restorana, hotela i termalnog lječilišta vrše radnju priopćavanja kad namjerno prenose zaštićena djela, svjesno odašiljući signal televizijskim ili radijskim prijemnicima koji su postavljeni u njihovim poslovnim prostorijama.

55 Ti su slučajevi u potpunosti usporedivi s onim u glavnom postupku u kojemu, kako to proizlazi iz odluke kojom je upućen zahtjev za prethodnu odluku, voditelj centra za rehabilitaciju namjerno prenosi ta zaštićena djela svojim pacijentima putem televizijskih uređaja koji su postavljeni u više poslovnih prostorija.

56 Stoga valja smatrati da takav korisnik vrši radnju priopćavanja javnosti.

57 Kao drugo, u odnosu na broj pacijenata centra za rehabilitaciju, poput onog u glavnom postupku, valja najprije navesti da iz spisa koji je dostavljen Sudu proizlazi da se radi o osobama općenito.

58 Nadalje, krug osoba koji čine ti pacijenti nije „premali odnosno beznačajan” s obzirom na to da navedeni pacijenti mogu uživati emitirana djela istovremeno u različitim poslovnim prostorijama.

59 U tim uvjetima, valja smatrati da svi pacijenti centra za rehabilitaciju, poput onog u glavnom postupku, predstavljaju „javnost” u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 i članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115.

60 Konačno, pacijenti takvog centra za rehabilitaciju ne mogu načelno uživati emitirana djela bez ciljane intervencije voditelja tog centra. Osim toga, s obzirom na to da je povod sporu u glavnom postupku plaćanje naknade za autorska i srodna prava za korištenje zaštićenih djela u prostorijama navedenog centra, valja navesti da ti pacijenti, očito, nisu bili uzeti u obzir prilikom davanja odobrenja za prvotno stavljanje na raspolaganje.

61 Slijedom toga, pacijenti centra za rehabilitaciju, poput onoga u glavnom postupku, predstavljaju „novu javnost" u smislu sudske prakse navedene u točki 45. ove presude.

62 Imajući u vidu gornje navode, valja smatrati da voditelj centra za rehabilitaciju, poput onog u glavnom postupku, vrši priopćavanje javnosti.

63 Kao treće, u odnosu na lukrativnu narav takvog priopćavanja, valja navesti, kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u točki 71. svojeg mišljenja, da u ovom slučaju emitiranje televizijskog sadržaja putem televizijskih prijamnika, čiji je cilj ponuditi zabavu pacijentima centra za rehabilitaciju, poput onog u glavnom postupku, za vrijeme rehabilitacije ili njihova čekanja na tretman, predstavlja dodatnu uslugu koja, iako nema medicinsku funkciju, povoljno utječe na položaj i atraktivnost centra te mu stoga pribavlja tržišnu prednost.

64 Iz toga proizlazi da u slučaju poput onog u glavnom postupku emitiranje televizijskog sadržaja od strane voditelja centra za rehabilitaciju, kao što je Reha Training, može imati lukrativnu narav koju treba uzeti u obzir kod utvrđenja visine naknade koju valja platiti, ako je to slučaj, zbog takvog emitiranja.

65 Imajući u vidu sve gornje navode, na prva tri pitanja valja odgovoriti na način da, u predmetu poput onog u glavnom postupku, u okviru kojeg je istaknuto da emitiranje televizijskog sadržaja putem televizijskih uređaja koje je voditelj centra za rehabilitaciju postavio u svojim poslovnim prostorijama krši autorska i srodna prava velikog broja uključenih osoba, osobito skladatelja, tekstopisaca i glazbenih nakladnika, ali i umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i autora tekstova kao i njihovih nakladnika, valja ocijeniti predstavlja li takva situacija „priopćavanje javnosti" u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29 kao i članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115, i to na temelju istih kriterija tumačenja. Nadalje, te dvije odredbe treba tumačiti na način da takvo emitiranje predstavlja radnju „priopćavanja javnosti".

66 Uzimajući u obzir odgovor na prva tri pitanja, nije potrebno odgovoriti na četvrto pitanje.

Troškovi

67 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

U predmetu poput onog u glavnom postupku, u okviru kojeg je istaknuto da emitiranje televizijskog sadržaja putem televizijskih uređaja koje je voditelj centra za rehabilitaciju postavio u svojim poslovnim prostorijama krši autorska i srodna prava velikog broja uključenih osoba, osobito skladatelja, tekstopisaca i glazbenih nakladnika, ali i umjetnika izvođača, proizvođača fonograma i autora tekstova kao i njihovih nakladnika, valja ocijeniti predstavlja li takva situacija „priopćavanje javnosti" u smislu članka 3. stavka 1. Direktive 2001/29EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu, kao i članka 8. stavka 2. Direktive 2006/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o pravu iznajmljivanja i pravu posudbe te o određenima

autorskom pravu srodnim pravima u području intelektualnog vlasništva, i to na temelju istih kriterija tumačenja. Nadalje, te dvije odredbe treba tumačiti na način da takvo emitiranje predstavlja radnju „priopćenja javnosti”.

Potpisi